

Nr 10.

Ankom till riksdagens kansli den 4 mars 1918 kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning av väckt motion angående krigstidsbidrag och krigstidshjälp åt prästmän, anställda för religionsvård utrikes åt svenska sjömän m. fl.

I en inom första kammaren väckt motion (nr 118), vilken hänvisats till utskottet för förberedande behandling, har herr *Johan Emilsson Ekman* hemställt, att de i svenska kyrkans tjänst för dess kyrkliga och sociala verksamhet bland svenska sjömän och andra landsmän å utrikes orter anställda prästmän, vilkas avlöning bestrides av riksdagens anslag på extra stat, måtte förklaras berättigade att komma i åtnjutande av krigstidsbidrag och krigstidshjälp efter samma grunder, som bestämmas för övriga statens tjänstemän.

Till stöd för denna hemställan har motionären anfört huvudsakligen följande:

»De i svenska kyrkans tjänst för dess kyrkliga och sociala verksamhet bland svenska sjömän och andra landsmän å utrikes orter anställda prästmän, vilkas avlöning bestrides av riksdagens anslag på extra stat, hava allesammans stark känning av den i såväl krigförande som neutrala länder rådande dyrtiden. Tidvis ha de låga växelkurserna å utländskt mynt varit dem till en viss förmån. Men sedan dessa under senare tiden avsevärt ökats och visa tendens till stadigt stigande, har denna förmån minskats, på samma gång som prisen å alla livsförnödenheter ytterligare stegrats. Deras löner, som växla mellan 3,000 och 4,500 kronor, äro även för normala tider så pass sparsamt beräknade, att de endast med strängaste hushållning kunna giva dem bärning.»

Utskottet.

De präster, vilka motionären avser, förordnas av svenska kyrkans missionsstyrelse och avlönas av det av riksdagen under åttonde huvudtiteln på extra stat uppförda anslaget till religiös och social verksamhet bland svenskar i utländska hamnstäder, vilket anslag för år 1918 är upptaget med ett belopp av 34,500 kronor. Den 25 juni 1917 ställdes detta anslag till svenska kyrkans missionsstyrelsens förfogande att användas till avlönande under år 1918 av:

1) en svensk sjömanspräst i Kiel	kronor 4,000: —
2) en d:o i West-Hartlepool	» 4,500: —
3) en d:o i Calais-Dunkerque, som tillika innehar pastorsbefattningen i svenska Sofiaförsamlingen i Paris ..	» 2,000: —
4) en d:o i Stettin	» 4,000: —
5) en d:o i London	» 3,500: —
6) en d:o i Antwerpen	» 3,000: —
7) en d:o i Rotterdam	» 4,500: —
8) en d:o i Kristiania	» 4,500: —
9) en d:o i Hull	» 4,500: —

Emellertid finnas jämväl andra svenska präster i utlandet, nämligen pastorerna vid de svenska församlingarna i Berlin, Köpenhamn, London och Paris. Av ett bifall till motionen skulle följa, att även dessa prästmän borde erhålla krigstidstillägg. Till desamma utgår avlöning på följande sätt: Till pastorn i Berlin ett av riksdagen på extra stat beviljat anslag av 6,000 kronor; till pastorn i Köpenhamn ett anslag å ordinarie stat å 6,000 kronor; till pastorn i London ett belopp av 460 pund sterling, vilka medel utbetalas av svenska församlingen, som äger uppbära en av engelska hamnar anlöpande svenska handelsfartyg utgående avgift, samt till pastorn i Paris dels 1,169 kronor av det under åttonde huvudtiteln upptagna ordinarie anslaget till svenska kyrkan i Paris, dels 4,320 kronor, utgående av församlingsavgifter, dels ock såsom förut nämnts i egenskap av sjömanspräst 2,000 kronor. Vid beräkning av de löneförmåner, å vilka krigstidstillägg skulle utgå, därest dessa prästmän skulle erhålla dylikt tillägg, skulle givetvis svårigheter uppstå i fråga om pastorerna i London och Paris, vilkas avlöningar endast till ringa del utgå av statsmedel.

Utskottet kan emellertid icke dela motionärens uppfattning om lämpligheten av krigstidstilläggs utgående till de svenska prästerna i utlandet. Enligt av Kungl. Maj:t framlagt förslag angående krigstidstillägg och krigstidshjälp skall sådan förmån utgå endast till befattningshavare i statens tjänst samt till före detta dylika befattningshavare och deras efterlämnade pensionsberättigade änkor och barn. Dessa prästmän synas icke kunna hänföras

till befattningshavare i statens tjänst, ehuru de i allmänhet uppbära sin avlöning av statsmedel, och att i detta fall frångå principen om krigstidstilläggs utgående endast till befattningshavare i statens tjänst synes utskottet icke rådligt. Ett avsteg från densamma i ett fall kommer att medföra, att den ena personalgruppen efter den andra anses böra komma i åtnjutande av dessa förmåner på den grund, att de äro anställda hos institutioner, vilka åtnjuta statsunderstöd eller på annat sätt erhålla bidrag av statsmedel.

Härtill kommer, att, såsom motionären jämväl framhållit, ifrågavarande prästmän åtminstone delvis fått dyrtiden kompenserad genom de under större delen av kristiden rådande låga växelkurserna å utländskt mynt, varför de ej synas vara i lika stort behov av hjälp som i hemlandet bosatta personer.

Med stöd av vad utskottet sålunda anfört får utskottet hemställa,

att ifrågavarande motion ej må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 1 mars 1918.

På utskottets vägnar:

HERM. LINDQVIST.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

av första kammaren: hrr greve *Klingspor*, *Nyström*, *Berglund*, friherre *Beck-Friis*, *Hans Ericson*, *Rosén*, *Fagerlin* och *Wavrinsky*, samt

av andra kammaren: hrr *Lindqvist* i Stockholm, *Jönsson* i Slätåker*), *Olsson* i See, *Bärg* i Katrineholm, *Sävström*, *Leander*, *Carlsson* i Solberga och *Eriksson* i Stockholm.

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.